

Fiolstræde 17 B, Postboks 2188, 1017 København K
taenk.dk · fbr@fbr.dk · +45 7741 7741
CVR: 6387 0528

Dok. 211731
06.juli.2021

Høringssvar til ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen)

Dette er et høringssvar fra Forbrugerrådet Tænk til høringen udsendt af Fødevarestyrelsen (J.nr. 2021-62-30-00066) den 28. juni 2021.

Forbrugerrådet Tænk støtter forslaget om, at kontrolrapporter skal offentliggøres på alle elektroniske platforme og sociale medier, som virksomhederne markedsfører sig på. Det er vores holdning, at kontrolrapporterne skal være tilgængelige for forbrugeren i salgsøjeblikket – altså når forbrugervalget træffes. Både take-away af mad samt online indkøb af fødevarer sker ofte via andre platforme end virksomhedens egen hjemmeside, hvorfor vi finder det relevant, at fødevarer virksomhedernes kontrolrapporter er synlige og kan tilgås direkte fra de platforme som forbrugerne benytter.

Til orientering har vi også sendt et brev til Benjamin Boesen med Forbrugerrådets Tænk's holdning til selve udformningen af det fysiske smileyklistermærke.

Med dette høringssvar forholder vi os ikke til de to andre ændringer af fødevarerloven, som også er en del af denne høring.

Med venlig hilsen

Stine Vuholm,
Fødevarepolitisk medarbejder

Helle Agerdal Olsen,
Politisk chef for Bæredygtigt forbrug

Forbrugerrådet
Tænk

Til Fødevarestyrelsen
Sendt til: 62@fvst.dk og
jkj@fvst.dk

Danish Food and Drink Federation

Høringsvar - Lov om ændring af lov om fødevarer

DI Fødevarer har modtaget forslag til lov om ændring af lov om fødevarer i høring, hvortil vi har følgende bemærkninger:

Vi har noteret os, at de foreslåede ændringer drejer sig om hjemmel til at indhente, behandle og samkøre oplysninger fra myndigheder, virksomheder og organisationer som grundlag for datadreven kontrol. Derudover drejer det sig om ændring af offentliggørelse (smileyordningen), så der bliver hjemmel til at fastsætte krav om offentliggørelse af kontrolrapporter ved markedsføring på sociale medier og digitale platforme. Dette sker for at udmønte Fødevareforlig 4. Som det sidste justeres visse kontrolgebyrer.

Datadrevet kontrol

DI Fødevarer er særlig opmærksom på ændring af § 54 a, der giver tilsynsmyndigheden hjemmel til at indsamle, behandle, herunder samkøre offentlige tilgængelige oplysninger fra private virksomheder og organisationer.

Vi støtter intentionen om at udnytte tilgængelige oplysninger og data med henblik på at styrke den risikobaserede kontrol. Samtidig er vi også optaget af at sikre virksomhedernes retssikkerhed ved anvendelse af oplysninger og data.

DI Fødevarer ser en potentiel risiko for, at man via aktindsigt kan få adgang til konkurrencefølsomme oplysninger om virksomhederne, hvis denne hjemmel vedtages. Den risiko skal elimineres. Det kan skade konkurrencen og konkrete virksomheder. Skadevirkningerne kan opstå, hvis konkurrenter får adgang til konkurrencefølsomme oplysningerne via Fødevarestyrelsens register/modtagne data, hvilket er stærkt bekymrende.

Derfor skal eventuelt brug af privates data også rent teknisk kunne håndteres og være utilgængelige for andre. Der skal i givet fald ske en sikring af data f.eks. via kryptering og midlertidige tilgang, så disse ikke uforvarende kan komme konkurrenter, medier m.m. i hænde. Her skal der også indtænkes ulovlig indtrængen af bl.a. hackere og ved spionage.

DI Fødevarer skal gøre opmærksom på konkurrencelovens regler om ulovlig informationsudveksling af konkurrencefølsomme oplysninger. Konkurrence- og

Forbrugerstyrelsen har tidligere behandlet lignende problemstillinger, jf. eksempelvis sagen om Fødevarestyrelsens VetStat register (omtalt i detaljer i denne artikel: <https://www.kfst.dk/media/56297/34-vetstat.pdf>). I det lys skal DI Fødevarer anbefale, at Fødevarestyrelsen kontakter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for at sikre, at fødevarekontrollen overholder konkurrencelovgivningen.

Modernisering af smiley-ordningen

DI Fødevarer er positive overfor den kommende ændring af smiley-ordningen med bl.a. afskaffelse af elite-smileyen.

Ændringen medfører også, at der gives hjemmel til, at offentliggørelse af kontrolrapporter på bl.a. sociale medier. Vi har noteret os – og er enige i, at det skal ske i respekt for de sociale mediers og portalers tekniske muligheder og begrænsninger, og at der ikke må fastsættes krav, som af teknologiske grunde udelukker virksomheders fra at anvende disse markedsføringskanaler.

Justering af gebyrbestemmelser

Vi har noteret stigningerne, men vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi finder det urimeligt, at kosttilskudsbranchen fortsat skal betale for styrket kontrol af disse produkter, som jo er fødevarer.

Afslutningsvis vil vi understrege betydningen af, at det er påkrævet, at der findes en fornuftig løsning på begrænsning af aktindsigt for myndighedernes brug af virksomheders og myndigheders egne data, og at vi får en forsikring om, at Fødevarestyrelsen vil arbejde herfor, inden der gives hjemmel. Derudover skal vi have forvisning om, at der gøres alt, hvad der kan teknisk set for at hindre uønsket og ulovlig adgang til data og informationer fra private virksomheder.

DI Fødevarer vil derfor opfordre Fødevarestyrelsen til at invitere til et møde efter sommerferien til drøftelse og afklaring af brug af virksomhedernes egne data i kontroløjemed.

Med venlig hilsen

Gitte Hestehave
Seniorchefkonsulent

Fødevarestyrelsen
E-mail til: 62@fvst.dk og jkj@fvst.dk

29. juli 2021, AMJK
e-mail: amjk@dsk.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen) j.nr. 2021-62-30-00066

De Samvirkende Købmænd takker for at have modtaget ovenfor nævnte forslag i høring. Hermed følger vores kommentarer.

Vedr. datadreven kontrol

Som udgangspunkt støtter DSK det centrale element i Fødevarerforlig 4 om, at kontrollen, når det er hensigtsmæssigt, skal være mere datadreven, digitaliseret m.v. Den mere datadrevne kontrol har DSK allerede støttet i en årrække bl.a. i år 2006, hvor der blev etableret hjemmel i Fødevarerloven til øget samarbejde mellem de offentlige myndigheder, som bl.a. hjælper Fødevarestyrelsens rejsehold i de sager, de arbejder med. Det er nu en gang bedre udnyttelse af de offentlige ressourcer, at de myndigheder, der konstaterer nogle ulovlige forhold, som hører under et andet ressortministerium, underretter kollegaerne, frem for at kollegaerne måske aldrig opdager de ulovlige forhold. DSK støtter fortsat dette arbejde og kan kun opfordre til, at myndighederne samarbejder om dette.

Vi bliver dog bekymret, når vi kan læse, at der med forslaget gives hjemmel til, at tilsynsmyndigheden kan indsamle og behandle, herunder samkøre, ikke offentligt tilgængelige oplysninger fra offentlige og private virksomheder og erhvervs- eller forbrugerorganisationer.

I bemærkningerne fremgår det, at det bl.a. er for at skabe det korrekte risikobillede og anvende nye teknologier. DSK mener ikke, at det er ubetinget nødvendigt med den mere vidtgående hjemmel for, at tilsynsmyndigheden kan udføre denne kontrol, og at en så vidtgående bemyndigelse kan give anledning til retssikkerhedsmæssige bekymringer, hvis hjemlen ikke anvendes med varsomhed. Vi har derfor behov for, at Fødevarestyrelsen uddyber og eksemplificerer i hvilke situationer denne hjemmel forventes anvendt, hvordan styrelsen foretager et skøn over relevansen af de oplysninger, der indsamles, og hvilke personer hos tilsynsmyndigheden, der kan foretage denne vurdering og indsamling. Bemærkningerne nævner som eksempel, at oplysninger om prisudviklingen på råvarer kan anvendes til at identificere områder med øget risiko for svindel. Af hensyn til både konkurrencemæssige udfordringer og formålet med forslaget, mener DSK ikke, at dette er oplysninger, som bør indsamles, og vi har umiddelbart vanskeligt ved at se en sammenhæng mellem prisudvikling og svindel.

DSK finder det betryggende, at det i bemærkningerne fremhæves, at der ikke må forlanges udlevering af data m.v., når det i en konkret sag kan medføre selvinkriminering. I praksis er dette dog særdeles vanskeligt at håndtere, og vi foreslår derfor, at der i bemærkningerne ind-

skrives nogle afsnit om de retssikkerhedsmæssige aspekter.

Herudover foreslår vi, at man også beskriver nærmere hvor, hvordan og i hvilken form data kan forlanges udleveret. Der kan evt. findes inspiration i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens regelsæt vedr. dawn-raids.

Hvis forslaget gennemføres, vil vi derfor foreslå, at det præciseres:

- at hjemlen om, at tilsynsmyndigheden kan indsamle og behandle, herunder samkøre, ikke offentligt tilgængelige oplysninger fra offentlige og private virksomheder og erhvervs- eller forbrugerorganisationer, kun kan anvendes, når særlige forhold taler herfor.
- at det ikke er en hjemmel, der kan anvendes af den enkelte tilsynsførende, men at kun den juridiske enhed i f.eks. Glostrup eller Fødevarestyrelsens rejsehold kan beslutte at gøre brug af denne hjemmel. Den tilsynsførende har på tilsyn i virksomheder allerede i dag mulighed for at få fremlagt de ønskede data f.eks. analyseresultater, egenkontrol-data m.v.
- at de relevante virksomheder bliver orienteret om, hvilke oplysninger myndighederne indsamler, behandler og samkører, og til hvilket formål.
- hvilke data udefrakommende kan søge om aktindsigt i, og at en virksomhed skal give accept af, at udefrakommende kan få udleveret data af myndigheden, der har indsamlet data.
- På hvilken måde de indsamlede oplysninger vil blive brugt i den videre kontrol

Modernisering af smileyordningen

DSK har tidligere givet udtryk for, at der er elementer i tilpasningen, som DSK støtter, men at der er også elementer, som vi ikke kan støtte bl.a. den nye skala, hvor vi går fra 4 til 3 smileyer. Vi er opmærksomme på, at dette ikke er en del af denne høring.

Med nærværende forslag følger, at virksomheden fremover skal offentliggøre sine kontrolrapporter på de digitale platforme, som virksomheden markedsfører sig på. Erfaringen viser, at begrebet "markedsføring" kan være ret så vanskeligt at håndtere i praksis - og i dette tilfælde, hvornår en digital platform er omfattet af begrebet. Ifølge fødevarerforordningen, artikel 3, nr. 8. (EF) Nr. 178/2002 af 28. januar 2002 er "*Markedsføring*": *besiddelse af fødevarer med henblik på salg, herunder udbydelse til salg eller anden overførsel, som finder sted mod eller uden vederlag, herunder selve salget og distributionen og selve den overførsel, der sker på andre måder*. For DSK er det afgørende, at smileyrapporten er til stede, der hvor kunden har mulighed for at indgå købsaftalen. I en anden høring, har Fødevarestyrelsen netop ændret "markedsføring" til "leveret" – formentlig pga. at markedsføring var for bredt et begreb at anvende. Samme vurdering foreslår vi foretaget her, så markedsføring ændres til "leveret", altså det er der, hvor der indgås aftale om køb/donation af varer, at kontrolrapporten skal være tilgængelig.

Det er f.eks. på fjernsalgssider eller andre digitale platforme, hvor virksomhed og kunde indgår aftalt om køb/donation.

Det betyder også, at det ikke er på en digital platform som f.eks. facebookside, hvor der er reklame for produkter som f.eks. et opslag med en butikskædes tilbudsavis (smileyrapporten er ej heller vedlagt en tilbudsavis i postkassen), eller et såkaldt ja-tak tilbud, hvor kunden altid møder op fysisk i butikken for at købe varen. Ved et ja-tak tilbud er kunden ikke bundet af sit "ja-tak", og ved det fysiske fremmøde vil smileyrapporten være til rådighed.

DSK opfordrer til, at Fødevarestyrelsen drøfter dette med erhvervet.

Afsluttende bemærkninger

Giver vores høringssvar behov for yderligere uddybning, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Anne-Marie Jensen Kerstens
Fødevarechef

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Sendt til: 62@fvst.dk og jkj@fvst.dk
j.nr. 2021-62-30-00066

Den 29. juli 2021

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen)

Dansk Erhverv har modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om fødevarer, og har følgende bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er generelt positiv overfor, at myndighederne følger med tiden og løbende moderniserer fødevearekontrollen, bl.a. ved at udnytte potentialerne i ny teknologi, digitalisering og data. Udnyttelse af nye digitale muligheder kan skabe en bedre og mere effektiv kontrol og dermed højne regelefterlevelsen, ligesom digitale vejledninger skal forbedres og udbygges. Vi har dog en række bekymringer ved lovforslaget, særligt hvad angår den datadrevne kontrol. Brug af data i forbindelse med kontrollen kan være en god ide, men det skal samtidig bruges med varsomhed, da brugen af for mange data ikke nødvendigvis altid er produktivt. Ved øget brug af data (særligt dem fra ikke-offentligt tilgængelige kilder eller virksomhedernes egne data) skal myndighederne altid have aktindsigtsreglerne for øje og være bevidste om, at flere data kan påføre dem et øget og aktivt medansvar.

Derudover vil Dansk Erhverv gerne fremhæve, at vi ved modtagelse af denne høring har bedt Fødevarestyrelsen om et høringssmøde, hvor vi kunne drøfte de nærmere detaljer og få noget mere forklaring, bl.a. hvad angår sammenhængen mellem råvarepriser og fødevarer og fødevarer samt forslaget om, at fødevarer virksomhedernes interne data om spidsbelastningsperioder kan være relevante i relation til vurdering af risici ved håndteringen af fødevarer. Det har desværre ikke været muligt med sådan et møde inden høringsfristens udløb, og vi er derfor bekymrede for, hvilke konsekvenser de foreslåede ændringer vil have, da de er formuleret meget bredt og omfattende.

Specifikke bemærkninger

2.2 Datadrevet kontrol

Med den foreslåede ændring af § 54 a lægges der op til, at tilsynsmyndigheden i kontroløjemed kan indsamle, behandle og samkøre oplysninger fra offentligt og ikke-offentligt tilgængelige kilder samt private virksomheder og erhvervs- eller forbrugerorganisationer.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er hensigten med denne ændring at skabe et objektivt grundlag som fundamentet for planlægningen af tilsynsmyndighedens kontrolaktiviteter samt vejlednings- og informationskampagner. Der argumenteres med, at for at kunne skabe et risikobillede, der er så retvisende som muligt, er der behov for at kunne benytte de nye teknologier, herunder brugen af kunstig intelligens, til udvikling af datadrevne risikomodeller. Det forudsætter imidlertid adgang til og sammenstilling af en stor mængde sammenlignelige data fra mange forskellige datakilder. Vi kan blive bekymrede for, hvordan myndighederne kan sikre datakvaliteten, når der indsamles data fra mange virksomheder i vidt forskellige formater. Brugen af data kan i værste fald føre til en forskelsbehandling mellem virksomhederne, som betyder, at de virksomheder, der udnytter teknologien og er gode til at generere data, skal have kontrolleret langt flere data end andre.

Dansk Erhverv mener, at det vigtigste i forhold til indsamling, behandling og samkøring af data er, at alle tænkelige retssikkerhedsmæssige principper bliver overholdt, og at indsamlingen er begrundet i en konkret mistanke. Vi efterlyser derfor, at myndighederne uddyber nærmere, hvordan de vil foretage et skøn over relevansen af de oplysninger, som indsamles mv. herunder for at sikre, at det rent faktisk sker med et formål, der er værnet og relevant i forhold til at håndhæve netop fødevarerloven, samt at der ikke sker en forskelsbehandling af virksomheder på baggrund af deres evne til at genere gode data. Samtidig mener vi også, at de enkelte virksomheder bør blive orienteret om, hvilke oplysninger myndighederne indsamler, behandler og samkører om dem og til hvilket formål.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til lovforslaget, at ud over at danne grundlag for en mere målrettet fødevarerkontrol vil indhentningen af data også bidrage med et bedre fundament for indsatsen mod fødevarerisikoen og andre tilsynsopgaver. Som konkrete eksempler nævnes, at oplysninger om prisudviklingen på råvarer kan anvendes til at identificere områder med øget risiko for svindel, og at data om spidsbelastninger for forbrugerbesøg kan være relevante i relation til vurdering af risici ved håndteringen af fødevarer. Dansk Erhverv har svært ved at forstå de koblinger som myndighederne drager her, da fx råvarepriser er afhængige af en lang række forhold, så som høstår, geografi, vejrforhold osv., og vi er samtidig bekymrede for, hvordan sådanne data vil blive håndteret i forbindelse med fx sager om aktindsigt.

2.3 Modernisering af smiley-ordningen

Med den foreslåede ændring af § 56, stk. 2 præciseres bestemmelsen om offentliggørelse, så der bliver hjemmel til, at ministeren kan fastsætte krav om, *hvor* fødevareraktiviteter skal gøre kontrolresultater tilgængelige for offentligheden.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er hensigten med denne ændring at give hjemmel til beslutningen fra Fødevarerlovforlig 4 om, at offentliggørelsen af kontrolrapporter på fødevareraktiviteters egen hjemmeside skal udvides til at omfatte de øvrige elektroniske kanaler og platforme, som virksomheden markedsfører sig på.

Dansk Erhverv vil gerne gøre opmærksom på, at man ved brug af ordet "markedsføring" sætter barren meget lavt. "Markedsføring" er en bred betegnelse for alle de aktiviteter, en virksomhed foretager sig i forbindelse med udbredelse og afsætning af et produkt og omfatter bl.a. produktud-

vikling, prisfastsættelse, reklame og salg. Hvis myndighederne fastholder brugen af ordet markedsføring, kan det for eksempel betyde, at en kæde, som har en facebookside, der alene fungerer som reklamekanale, hvor de præsenterer forbrugerne for ugens tilbud, skal linke til smiley-rapporten fra denne side. Men hvilken smiley-rapport? Skal det være den for kædens hovedkontor eller samtlige rapporter for alle kædens butikker, hvor tilbuddene gælder?

Dansk Erhverv anbefaler, at reglerne om offentliggørelse af kontrolrapporter alene kommer til at gælde for elektroniske platforme, hvor der sker et salg. Der synes ikke med de foreslåede ændringer at være lagt op til, at øvrige reklamekanaler som tilbudsaviser, busreklamer, radio/tv-spot og lignende skal linke til smiley-rapporten, og derfor bør det heller ikke gælde for elektroniske platforme, der alene fungerer som reklamekanale for en virksomhed eller en kæde. Forbrugerne vil altid kunne gøre sig bekendt med smiley-rapporten, der hvor salget sker, hvad enten det er i en fysisk butik eller på virksomhedens hjemmeside.

Med venlig hilsen,

Saoirse Eriksen
Chefkonsulent

Jørgen Kruhl Jensen

Fra: Morten Damkjær Nielsen <MDN@lf.dk>
Sendt: 30. juli 2021 15:15
Til: Center for jura og kontrol 241; Jørgen Kruhl Jensen
Cc: Per Olsen
Emne: Høringssvar. Høring om forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen), j.nr. 2021-62-30-00066

Til Fødevarestyrelsen

Landbrug & Fødevarers svar på høring om forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen), j.nr. 2021-62-30-00066

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at kommentere på udkast til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen).

Som udgangspunkt er Landbrug & Fødevarer positiv over for en øget målretning af kontrollen og over for at myndighederne tager nye teknologiske muligheder og data i anvendelse med henblik på en omkostningseffektiv og risikobaseret kontrol.

Den foreslåede hjemmel i udkastets § 54 a til at indhente, sammenkøre og behandle ikke-offentligt tilgængelige oplysninger forekommer dog uhyre bred. Det vil være afgørende, at Fødevarestyrelsen etablerer robuste procedurer, der sikrer virksomhedernes retsstilling – herunder overholdelse af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen. Det vil endvidere være afgørende, at private oplysninger – herunder virksomhedernes egne data - der indsamles og behandles af myndighederne med henblik på målretning af kontrollen, ikke bliver genstand for offentliggørelse eller aktindsigt. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at dette, samt beskrivelse af procedurer til sikring af virksomhedernes retsstilling i forbindelse med brug af de indhentede data beskrives nærmere i udkastet.

Høringen er modtaget med frist i sommerferieperioden og med begrænset mulighed for høring af vore medlemsvirksomheder. Landbrug & Fødevarer vil derfor muligvis have behov for efterfølgende at fremkomme med yderligere kommentarer til høringen.

Venlig hilsen

Morten Damkjær Nielsen

Chefkonsulent
Erhvervspolitik, Afd. for Fødevare- og veterinærpolitik
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

T +45 3339 4295 | M +45 3017 8857 | E mdn@lf.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3 · DK-1609 København V
www.lf.dk

Det danske fødevarerhverv har en vision om at være klimaneutralt i 2050. Sammen med vores medlemmer fra landbruget, fødevarer- og agroindustrien, vil vi vise, at der findes en økonomisk bæredygtig vej til en klimaneutral fødevarerproduktion. Som repræsentant for hele fødevarerklngen med 186.000 beskæftigede og en årlig eksport på 162 milliarder kroner, repræsenterer vi en værdikæde med tyngde og vilje til at finde løsninger på verdens klimaudfordringer i tæt samspil med resten af Danmark.

Jørgen Kruhl Jensen

Fra: Torsten Buhl <tbu@fvdanmark.dk>
Sendt: 28. juli 2021 10:08
Til: Center for jura og kontrol 241; Jørgen Kruhl Jensen
Cc: Lars Poulsen; Annette Roer Højgaard; Steen Møhring Madsen; 'Leif Laustsen'
Emne: Høringssvar - forslag til lov om ændring af lov om fødevarer (datadrevet kontrol og modernisering af smiley-ordningen) - j. nr. 2021-62-30-00066.

FødevarerDanmark takker for muligheden for at kommentere ovennævnte ændringsforslag til Fødevarerloven. Lovændringerne er overordnede og må betyde, at de præciseres i underliggende bekendtgørelser eller vejledninger, hvor vore bekymringer yderligere kan adresseres.

Smiley-ordningen.

FødevarerDanmark kan tilslutte sig, at elite-smileyen udgår.

Derimod har vi fra første færd kritiseret, at den mellemfornøjede smiley udgår, og at de butikker, der ellers ville få denne smiley, i stedet får tildelt en "lige mund". Det vil alt andet lige tegne et ringere billede end det, der tegnes nu. Dette er naturligvis til gene for butikkerne og samtidig helt uden betydning for fødevarerens sikkerhed og forbrugernes tryghed ved at handle i butikkerne. FødevarerDanmark kan ikke genkende, at antallet af de nuværende smileyvarianter skulle være svære for forbrugerne at orientere sig i.

At ændringen fra mellemfornøjet til "lige mund" tegner et ringere billede forstærkes af, at man ikke længere skal ophænge en kontrolrapport, hvorved forbrugerne ikke umiddelbart kan se, om indskærpelsen har noget med fødevarerens sikkerhed i butikken at gøre.

FødevarerDanmark skal derfor kraftigt henstille til, at den mellemfornøjede smiley bibeholdes, ligesom vi også gerne ser, at kontrolrapporten fortsat er umiddelbart synlig for kunderne.

Ligeså har FødevarerDanmark fra begyndelsen kritiseret, at selv den mindste indskærpelse udløser to gebyrpålagte kontrolbesøg – endda selv, når det påtalte straks rettes under det udløsende kontrolbesøg. Det opfattes af de butiksdrevende – med god grund – som en "pengemaskine", der ingen betydning har for fødevarerens sikkerhed. FødevarerDanmark vil ikke bestride, at der kan være "adfærdsvanskelige" butiksejere, over for hvem det kan være nødvendigt af aflægge flere opfølgende besøg, hvor gebyrpålæggelse kan være rimelig, men det bør ikke ramme alle. Det bør være historikafhængigt i forhold til den enkelte butik og kan således bero på en objektiv, men samtidig individuel afgørelse, som i modsætning til den nugældende ordning vil kunne forsvares både fagligt og forståeligt for de butiksdrevende.

Det ville i det hele taget være ønskeligt, om Fødevarerministeriet tog initiativ til en grundig og konstruktiv drøftelse med erhvervet om smiley-ordningens indretning og fremtid.

Udviklingen af datadrevet kontrol og digitale selvhjælpsværktøjer

Det er vigtigt af det menneskelige aspekt bibeholdes i udviklingen af datadrevet, risikobaseret kontrol og nyttige digitale selvhjælpsværktøjer. Anvendelsen af AI m.v., som overgår den menneskelige hjerne hvad angår ensartethed og præcision i behandling af store datamængder, bør i høj grad følges op af en persons verifikation af resultaterne. Bekymringen er, at der vil være virksomheder, som er i stand til levere data, der holder dem under radaren (ligesom elitesmileyen nedsætter "risikoen" for at få mere kontrol, som yderligere nedsætter osv.), men andre virksomheder, som er dygtige og som har aktiviteter, der bon'er ud, udsættes for uforholdsmæssig megen kontrol.

Hjemmel til at indhente og samkøre oplysninger mellem myndigheder og fra virksomheder og organisationer.

Det er nødvendigt, at lovgivningen følger med, når digitaliseringen øges på alle niveauer i samfundet. Formålet er bl.a. at effektivisere kontrollen, så den i højere grad rettes mod virksomheder, der overtræder reglerne. Det kan vi

kun bifalde, men forslaget giver også anledning til visse bekymringer, der bør håndteres i en vejledning eller lignende.

Brancheorganisationer nævnes fx som kilder til data, der skal anvendes i kontrollen, ligesom virksomhederne kan blive bedt om at stille både private og offentlige data til rådighed for kontrollen, så længe det ikke strider direkte mod GDPR-reglerne eller er selvinkriminerende.

Det er uklart, hvilke forpligtelser og rettigheder, der kommer til at gælde for brancheorganisationer. Det kan være ganske ukompliceret at oplyse om generelle forhold i branchen, men det må ikke påvirke det fortrolighedsrum, der er mellem medlemmer og organisationer. Tilsyneladende generiske oplysninger kan overlape med virksomhedsoplysninger i tilfælde, hvor enkelte virksomheder udgør hovedparten af en branche i organisationen. Organisationen kan heller ikke udlevere oplysninger om gennemførte eller planlagt aktiviteter eller oplysninger om økonomi, personale og egenkontrol.

Som eksempel på data, der indhentes og samkøres direkte fra virksomheder, nævnes "interne data for spidsbelastninger for forbrugerbesøg, der kan være relevante i relation til vurdering af risici ved håndtering". Virksomhederne altid skullet bistå ved tilbagekaldelser, smitteopsporing o.l., men vores bekymring går på indhentning og evt. samkøring egenkontrolldata, herunder analyseresultater. Det er af stor værdi, at virksomhederne har et rum til at udføre fx egenkontrolanalyser, der går ud over lovgivningens krav. Det kan både være i forbindelse med udvikling og optimering af produkter eller processer, men også opfyldelse af kundekrav og certificeringskrav. Hvis fødevarer kontrollen skal kontrollere væsentligt større mængde data, vil kontrolbyrden blive øget og informationer, der flyder mellem virksomheder og myndigheder, kan blive genstand for aktindsigt. Det bør i vejledninger/retningslinjer præcises, hvordan myndighedernes adgang til at indhente og samkøre oplysninger implementeres i overensstemmelse med gældende kontrolprincipper. Fx har en myndighedsperson til enhver tid ret til at kontrollere en virksomhed, men ikke uhindret adgang til at gå uledsaget rundt i virksomheden. På samme måde skal den tilsynsførende ikke gives adgang til at søge frit i egenkontrolldata. Det skal være klart, hvordan og med hvilket formål, data skal udleveres i kontrolsituationen.

Offentliggørelse af kontrolresultater på sociale medier og digitale platforme

Det er vigtigt, at forbrugeren nemt får adgang til det offentliggjorte kontrolresultat fra digitale markedsføringsplatforme, hvor en betragtelig del af salget foregår eller besluttes. Der er behov for en uddybning af, hvordan det rent praktisk skal ske på de mest anvendte sociale medier som Facebook og Instagram, der ikke har faciliteter til at gengive Fødevarerstyrelsens ikoner med link, der i dag anvendes på hjemmesider.

Behovet for tydelig information til forbrugeren bliver ikke mindre efter den kommende forenkling af Smileyordningen, hvor 4 niveauer bliver til 3, og hvor kontrolrapporten ved indgangen erstattes af et klistermærke, jfr. ovenfor. Det kræver forbrugeroplysning og stiller krav til "kontrolklistermærket". Vi ser frem til en høring af, hvordan kontrolresultatet agtes gengivet fysisk i virksomhederne.

Med venlig hilsen / Best regards

Torsten Buhl

Adm. direktør / CEO

Direkte tlf. +45 21 27 41 50 | tbu@fvdanmark.dk
www.fodevaredanmark.dk | Poppelvej 83 | 5230 Odense M | Tlf. 63 73 00 00

fødevarerdanmark

Sammen bliver vi hørt

Klik på FødevarerDanmark-logoet ovenfor og lær os bedre at kende...